

Novozelandski ploski črv (*Arthurdendyus triangulatus*)

Opis: Velik, kopenski ploski črv. Odrasli osebki merijo 5–20 cm. Telo je sploščeno, trakasto, do 1 cm široko. Hrbtna stran je po sredini temno rjava, ob robovih pa umazano bela. Spodnja stran je prav tako umazano bela. Pri pogledu od blizu so na zgornji in spodnji strani telesa vidne majhne rjave pike. Glava je neizrazita in ni razširjena. Telo ni segmentirano. Žival se premika z drsenjem, podobno kot goli polži. Mladostni osebki so svetlejši, običajno je telo svetlo rjavo ali oranžno rjavo.

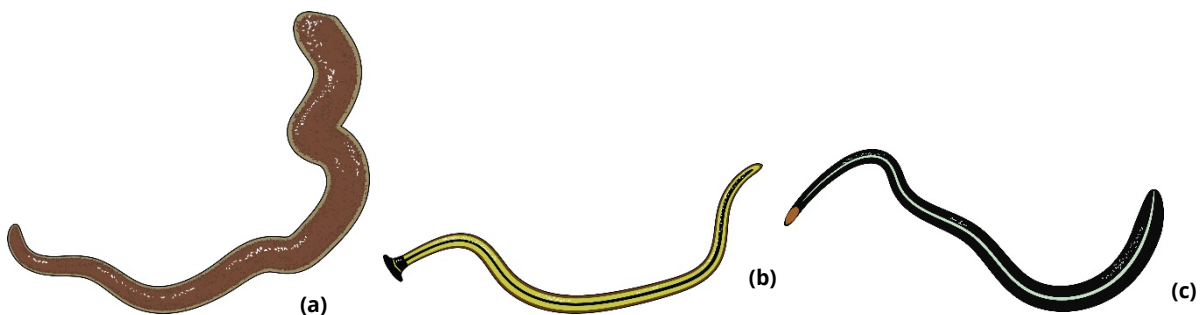
Več drugih, v Evropi prav tako invazivnih ploskih črvov, lahko doseže podobno velikost. Večina teh vrst ima po sredini hrbta progo, ki je lahko svetlejša ali temnejša od preostalega telesa. Invazivni ploski črvi iz rodu *Bipalium* imajo razširjeno glavo. Vrsta *Caenoplana coerulea* ima podobno obliko telesa, vendar je telo temne barve s svetlo progo po hrbtu, spodnja stran pa je modrosiva. Vse domorodne vrste ploskih črvov so veliko manjše in merijo od 0,5 do 5 cm ter imajo enakomerno temno obarvano telo z neizrazito temnejšo progo po sredini hrbta. Domorodne kopenske pijavke (ki so zelo redke) se premikajo s krčenjem telesa in ne z drsenjem. S sprednjim delom telesa se prisesajo na površino in nato potegnejo k sebi zadnji del telesa. Tako pijavke kot deževniki imajo segmentirano telo.

Novozelandski ploski črv (*Arthurdendyus triangulatus*). Foto: Stephen James McWilliam, CC BY 4.0

Novozelandski ploski črv (*Arthurdendyus triangulatus*). Foto: S. Rae, CC BY-SA 2.0

Oblika telesa in obarvanost novozelandskega ploskega črva (*Arthurdendyus triangulatus*) (a) tujerodne vrste ploskega črva iz rodu *Bipalium* (b) in vrste *Caenoplana coerulea* (c). Risbe: Paul Veenvliet

Izvor: Nova Zelandija.

Status v Sloveniji: V Sloveniji vrsta še ni bila odkrita v naravi. V Evropi je pogost le v Veliki Britaniji.

Habitat: V vlažni zemlji v gozdovih in na vrtovih, ponekod tudi v rastlinjakih. Je nočno aktivna žival, ki se na površini giblje ponoči in išče plen (pretežno deževniki).

Poti vnosa: Vrsta se razširja kot slepi potnik v prsti okrasnih rastlin. Večja verjetnost prenosa je s sadikami, ki so gojene v substratu v plastičnih lončkih. Evropska organizacija za varstvo rastlin (EPPO) je že leta 2000 izdelala standard za preverjanje prisotnosti novozelandskega ploskega črva v vrtnarijah (EPPO, 2000).

Vplivi: Novozelandski ploski črvi so plenilci deževnikov. Kadar so prisotni v velikem številu, lahko bistveno zmanjšajo številčnost deževnikov in s tem vplivajo na značilnosti prsti ter na druge domorodne vrste, ki so prehransko odvisne od deževnikov (Murchie & Gordon, 2012).

Literatura:

EPPO, 2000. Guidelines on *Arthurdendyus triangulatus*. Nursery inspection, exclusion and treatment for *Arthurdendyus triangulatus*, PM 1/4. Dostopno na: https://www.eppo.int/media/uploaded_images/RESOURCES/eppo_standards/pm1/pm1-04-1-en.pdf

Jones, H., 2005. Identification of British land flatworms. *British Wildlife* February 2005: 189-194

Murchie, A. K. & A. Gordon, 2013. The impact of the »New Zealand flatworm«, *Arthurdendyus triangulatus*, on earthworm populations in the field. *Biological invasions* 15(3): 569-586

Sluys, R., Invasion of the flatworms. *American Scientist*. Online: <https://www.americanscientist.org/article/invasion-of-the-flatworms>

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2020. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.

